

Warszawa, 16 maja 2022 r.

OPINIA PRAWNA

**SPORZĄDZONA NA ZLECENIE
KRAJOWEJ RADY SPÓŁDZIELCZEJ**

w przedmiocie

**FUNKCJONOWANIA ORGANÓW SPÓŁDZIELNI W DOBIE
COVID – 19 W ZWIĄZKU Z ROZPORZĄDZENIEM RADY
MINISTRÓW Z DNIA 13 MAJA 2022 r. ZMIENIAJĄCYM
ROZPORZĄDZENIE Z DNIA 25 MARCA 2022 r. W SPRAWIE
USTANOWIENIA OKREŚLONYCH OGRANICZEŃ,
NAKAZÓW I ZAKAZÓW W ZWIĄZKU Z WYSTĄPIENIEM
STANU EPIDEMII.**

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które weszło w życie 16 maja 2022 r., wprowadziło na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego, w miejsce stanu epidemii.

Do spółdzielni nadal znajdzie zastosowanie przepis art. 90 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym jeżeli ustawowy termin zwołania walnego zgromadzenia spółdzielni przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, trwającego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub ogłoszonego bezpośrednio po okresie trwającym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ulega on przedłużeniu o 6 tygodni od dnia odwołania tego stanu. Ww. regulacja nie ogranicza spółdzielni w zwoływaniu walnych zgromadzeń w formule stacjonarnej jeżeli przepisy reżimu sanitarnego dotyczące np. limitu osób w trakcie zebrań na to pozwalają.

Aktualnie obowiązujące przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. (Dz.U.2022.679 z dnia 2022.03.25 z późn. zm.) takich limitów i zakazów spotkań nie przewidują (zniesiony został także obowiązek noszenia maseczek, jedynie do dnia 31 maja 2022 r. nakazuje się zakrywanie, przy pomocy maseczki, ust i nosa w budynkach, w których jest prowadzona działalność lecznicza, oraz w aptekach), to jednak każdorazowo Spółdzielnia powinna sama dokonać oceny czy jest w stanie przeprowadzić np. walne zgromadzenie w formule stacjonarnej z zachowaniem aktualnie obowiązującego reżimu sanitarnego, biorąc w szczególności pod uwagę aktualny stan zakażeń koronawirusem. Stan zagrożenia epidemicznego nadal bowiem obowiązuje.

Niniejsze stanowisko pozostaje także aktualne wobec wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19.

Art. 78 ww. ustawy wprowadził w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568 i 695) m.in. następujące zmiany:

4) po art. 90 dodaje się art. 90a w brzmieniu: „Art. 90a. W przypadku gdy kadencja rady nadzorczej lub zarządu spółdzielni upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, trwającego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy lub ogłoszonego bezpośrednio po okresie trwającym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ulega ona przedłużeniu do dnia zwołania pierwszego walnego zgromadzenia spółdzielni w terminie, o którym mowa w art. 90.”.

W związku z ogłoszeniem w dniu 14 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie odwołaniem tego stanu i ogłoszeniem w dniu 20 marca 2020 r. stanu epidemii, oraz ponownym wprowadzeniu stanu zagrożenia epidemicznego z dniem 16 maja 2022 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzona została norma prawna, która z mocy ustawy przedłuża kadencję rady nadzorczej lub zarządu jeżeli kadencja ta upłynęła lub upłynie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Norma ta ma moc wsteczną, tj. przywraca ciągłość kadencji tym organów, których kadencja się zakończyła. Natomiast przedłużenie kadencji tych organów trwa nie dłużej niż do dnia zwołania pierwszego walnego zgromadzenia w terminie o którym mowa w art. 90.

Pomimo odwołania stanu epidemii i wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, w mocy pozostają również regulacje dotyczące możliwości podejmowania przez walne zgromadzenie spółdzielni uchwał na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Na mocy art. 15 pkt 1 ustawy z 16.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695), dodano bowiem do przepisu art. 36 pr. spółdz. nową regulację prawną (§ 9–13). I tak, obowiązujące od 18.04.2020 r. przepisy § 9 i nast. stanowią m.in., iż zarząd lub rada nadzorcza może zarządzić podjęcie określonej uchwały przez walne zgromadzenie na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Ww. rozwiązania, o których mowa w § 9-12, stosuje się w czasie wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z 5.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239). Możliwość opisana w ww. przepisach wchodzi zatem w grę, w ww. okresach epidemicznych, także w przypadku, w którym statut spółdzielni nie przewiduje takich – alternatywnych – metod podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie. Regulacja przewidziana w art. 36 § 9 –12 pr. spółdz. ma – w odróżnieniu od unormowania przyjętego w przepisach ogólnych (por. art. 35 § 4¹ i n. pr. spółdz.) w stosunku do zarządu i rady nadzorczej – charakter epizodyczny; nie uzupełnia ona zatem katalogu metod podejmowania uchwał przez walne zgromadzenie w "normalnych" (nie epidemicznych) okolicznościach (por. art. 36 § 13 pr. spółdz.).

Tym samym przepisy art. 36 § 9 –12 pr. spółdz w okresie epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego nadal mają zastosowanie do spółdzielni. Do spółdzielni mają również – wobec braku charakteru epizodycznego – zastosowanie przepisy art. 35 § 4¹- 4⁴ pr. spółdz dotyczące możliwości podejmowania przez Zarząd i Radę Nadzorczą uchwał na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

dr Piotr Pałka

RADCA PRAWNY